Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002322

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кислова Ірина Сергіївна

2. Iryna S. Kyslova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 13-06-2025

Спеціальність за освітою: 053 Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8894

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41.35, 15.41.43, 15.41.47

Тема дисертації:

1. Регулятивні чинники психологічного імунітету як ресурсу особистості в умовах COVID-пандемії

2. Regulatory factors of psychological immunity as a personality resource in COVID-Pandemia

Реферат/анотація:

1. У роботі представлено аналіз науково-теоретичних концепцій і підходів до вивчення проблеми психологічного імунітету як регулятивного ресурсу особистості в умовах пандемії, визначено та описано його компоненти, психологічну типологію та психологічні чинники становлення. Визначено наукову новизну та теоретичну значущість наукової праці, які полягають у тому, що: вперше: визначено структуру та типологію психологічного імунітету особистості; показано зв'язок психологічного імунітету із самоефективністю, самоконтролем, нервово-психічною стійкістю, оптимізмом, життєстійкістю, резильєнтністю та копінг-стратегіями; визначено ключову роль високого рівня психологічного імунітету у протидії актуалізації стресу в умовах пандемії; побудовано низку регресійних рівнянь, що описують міру зумовленості стресу від COVID-19 від параметрів психологічного імунітету; розширено уявлення про психологічний імунітет як ресурсу особистості в контексті «захворювання – одужання». дістала подальшого

розвитку - психодіагностика психологічних ресурсів подолання стресу від COVID-19; - засоби психологічного супроводу осіб, що переживають стрес від COVID-19. Практичне значення роботи виявляється у тому, що отримані в ході дослідження результати можуть бути використані для розробки програм психологічного супроводу осіб, які знаходяться в умовах пандемії иа хворіють на COVID-19. Матеріали дослідження можуть бути використані в ході професійної підготовки психологів при викладанні навчальних курсів «Клінічна психологія», «Психологія здоров'я», «Психосоматика». За результатами теоретичного огляду проблеми психологічного імунітету він був визначений в якості провідного регулятивного чинника підтримки соматичного здоров'я та особистісного розвитку, а також попередження та протидії негативних наслідків стресових ситуацій. У представленому дослідженні психологічний імунітет виступає не тільки як властивість, а й як новоутворення, що формується у результаті життєвого досвіду та сприяє адаптивному стану особистості при зустрічі з негативними впливами через використання власних психологічних ресурсів. Урахування позитивного впливу психологічного імунітету та життєстійкість та резильєнтність особистості виявляється особливо важливим під час і внаслідок пандемії COVID-19, що виступила потужним стресором, чинником прояву симптомів підвищеної тривоги, депресивних проявів, панічних розладів, страху за власне здоров'я або побоювання заразити інших, страх померти, втратити близьких людей тощо. У роботі представлено авторський комплекс психодіагностики регулятивних чинників психологічного імунітету як фактора переживання стресу в умовах пандемії, серед яких було стандартизовано методику дослідження психологічного імунітету А. Олаха та методику для оцінки дії стрес-чинників пандемії COVID С. Тейлора. У ході констатувального дослідження було визначено низку позитивних кореляцій параметрів психологічного імунітету із нервово-психічною стійкістю, серед яких найбільшу силу мають позитивне мислення, здатність до соціальної мобілізації, самоконтроль ірраціональності та емоційний самоконтроль. Така регулятивна особистісна диспозиція як здатність до самоконтролю також характеризується зв'язками із психологічним імунітетом, зокрема такими його параметрами, як орієнтація на досягнення цілей, здатність до розв'язання проблем та почуття саморозвитку. Психологічний імунітет, зокрема позитивне мислення та орієнтація на досягнення цілей позитивно корелює із само ефективністю особистості. Орієнтація на виклики та зміни, емоційний самоконтроль та інші параметри психологічно імунітету позитивно пов'язані із диспозиційним оптимізмом. Серед копінг-стратегій найбільшу силу із психологічним імунітетом має стратегія позитивної переоцінки. Психологічний імунітет, а особливо такі його параметри, як здатність до розв'язання проблем, орієнтація на виклики та зміни, само ефективність, позитивно корелюють із життєстійкістю. Резильєнтність за результатами кореляційного аналізу виявляється пов'язаною з усіма параметрами психологічного імунітету. Емпірично визначено специфіку регулятивних чинників психологічного імунітету у осіб із різним досвідом захворювання на короновірус. Показники дії стрес-факторів пандемії виражені у осіб, що мали досвід тяжкого захворювання, вище ніж у осіб без досвіду захворювання чи при захворюванні у легкій формі, натомість показники психологічного імунітету та його регулятивних чинників, таких як самоефективність, нервово-психічна стійкість, самоконтроль, допінг-стратегії пошуку соціальної підтримки та планування вирішення проблеми – нижчі.

2. The work presents an analysis of scientific and theoretical concepts and approaches to studying the problem of psychological immunity as a regulatory resource of the individual in the conditions of a pandemic, identifies and describes its components, psychological typology and psychological factors of formation. The scientific novelty and theoretical significance of the scientific work are determined, which consist in the fact that: for the first time: - the structure and typology of psychological immunity of the individual are defined; - the connection of psychological immunity with self-efficacy, self-control, neuropsychic stability, optimism, vitality, resilience and coping strategies is shown; - the key role of a high level of psychological immunity in counteracting the actualization of stress in the conditions of a pandemic has been identified; - a number of regression equations have been constructed that describe the degree of dependence of stress from COVID-19 on the parameters of psychological immunity; the idea of psychological immunity as a resource of the individual in the context of "disease – recovery" has been expanded. has received further development - psychodiagnostics of psychological

resources for overcoming stress from COVID-19; - means of psychological support for people experiencing stress from COVID-19. The practical significance of the work is that the results obtained during the study can be used to develop programs for psychological support for people who are in a pandemic and are sick with COVID-19. The materials of the study can be used during the professional training of psychologists when teaching the courses "Clinical Psychology", "Health Psychology", "Psychosomatics". According to the results of a theoretical review of the problem of psychological immunity, it was identified as the leading regulatory factor in supporting somatic health and personal development, as well as preventing and counteracting the negative consequences of stressful situations. In the presented study, psychological immunity acts not only as a property, but also as a neoplasm that is formed as a result of life experience and contributes to the adaptive state of the individual when encountering negative influences through the use of their own psychological resources. Taking into account the positive impact of psychological immunity and the vitality and resilience of the individual is especially important during and as a result of the COVID-19 pandemic, which has acted as a powerful stressor, a factor in the manifestation of symptoms of increased anxiety, depressive manifestations, panic disorders, fear for one's own health or fear of infecting others, fear of dying, losing loved ones, etc. The paper presents the author's complex of psychodiagnostics of regulatory factors of psychological immunity as a factor of stress experience in pandemic conditions, among which the methodology for studying psychological immunity by A. Olah and the methodology for assessing the effects of stress factors of the Covid pandemic by S. Taylora were standardized. During the ascertaining study, a number of positive correlations of the parameters of psychological immunity with neuropsychiatric stability were identified, among which positive thinking, the ability to social mobilization, self-control of irrationality and emotional self-control have the greatest strength. Such a regulatory personal disposition as the ability to self-control is also characterized by connections with psychological immunity, in particular such parameters as goal orientation, problem-solving ability and a sense of self-development. Psychological immunity, in particular positive thinking and goal orientation, positively correlate with the self-efficacy of the individual. Orientation to challenges and changes, emotional self-control and other parameters of psychological immunity are positively related to dispositional optimism. Among coping strategies, the strategy of positive reappraisal has the greatest strength with psychological immunity. Psychological immunity, and especially its parameters such as the ability to solve problems, orientation to challenges and changes, self-efficacy, are positively correlated with resilience. Resilience, according to the results of correlation analysis, is associated with all parameters of psychological immunity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Хомуленко Т., Лесніченко Н., Кислова І. Психологічні особливості тілесного я жінок, хворих на рак репродуктивної системи. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Психологія». 2020. Вип. 63. С. 107-116.
- Хомуленко Т.Б., Кислова І.С., Запорожец Ю.О. Адаптація методики CSC (COVID stress scale) для дослідження стресу, викликаного пандемією COVID-19. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Психологія». 2021. Вип. 65. С. 293-304.
- Хомуленко Т., Кислова І., Бубир І. Адаптація методики «Психологічний імунітет». Вісник ХНПУ імені Г.С. сковороди «Психологія». 2022. Вип. 66. С. 353-366.

- Хомуленко Т., Кислова І. Стрес, викликаний пандемією COVID-19: особливості перебігу та психологічні кореляти. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Психологія». 2022. Вип. 67. С. 161-171.
- Kyslova I. Features of psychological immunity of patients to COVID-19. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Психологія». 2024. Вип. 71. С. 60-69.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хомуленко Тамара Борисівна

2. Tamara B. Khomulenko

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3962-0795

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовіченко Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Vdovichenko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3553-1106

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Віталій Євгенійович

2. Vitalii Lunov

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7085-8454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнєцов Марат Амірович

2. Marat A. Kuznietsov

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7662-9938

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меднікова Ганна Ігорівна

2. Anna I. Mednikova

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7779-2232

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Большакова Анастасія Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Большакова Анастасія Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Новолокін Антон Володимирович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

